

Pakendamise ja märgistamise juhend

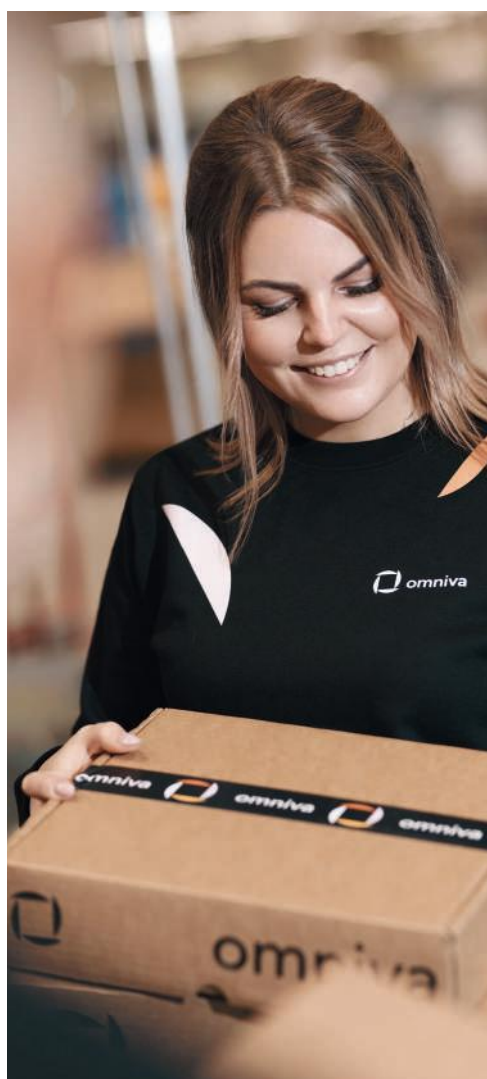

Pakendamise ja märgistamise juhend

Saadetised läbivad enne saajani jõudmist mitmeid etappe – transport logistikakeskusesse, sorteerimine automatiseeritud sorteerimisliinil, peale- ja mahalaadimine, transport sihtkohta, rahvusvahelised saadetised läbivad ka lennutransporti jne. Enne kui Sinu pakk saajani jõuab, transporditakse ja käideldakse seda mitu korda nii masinate kui inimeste poolt ning see puutub kokku teiste saadetistega. Pakendades oma saadetise hoolikalt, kasutades sobivaimaid pakkematerjale ja õigeid võtteid, kindlustad selle turvalise kohalejõudmise.

Käesolev juhend annab ülevaate pakendamise ja märgistamise nõuetest, erinevatest võimalustest ning headest ja halvadest näidetest.

ÜLDISED NÕUDED	3
ÕIGE PAKENDI VALIK JA MÄRGISTUS	4
Samm 1: Hinda oma saadetise pakendamise vajadusi	4
Samm 2: Vali paraja suurusega pakend	4
Samm 3: Vali sobivad materjalid	4
Samm 4: Kasuta sobivat pakkimise tehnikat	8
Samm 5: Kinnita pakend turvaliselt	8
Samm 6: Saadetise markeerimine ja erimärgistused	10
PAKENDAMINE LÄHTUVALT SAADETISE TÜÜBIST	12
1. Kergesti purunevad ning õrnad esemed	12
2. Vedelikud ja veelduvad ained	13
3. Pulbrid ja peeneteralised materjalid või ained	13
4. Temperatuuritundlikud saadetised	14
5. Elusloomad	14
6. Paberdokumendid, skeemid jms	14
7. Raamatud, pildialbumid jms	15
8. Väärtesemed	15
9. Autoakud	15
10. Rehvid	15
11. Pikad ja erikujulised esemed	16
12. Mööbel	17
13. Ehitus- ja viimistlustarbed	18
14. Alusele paigutamine	18

Asjakohase pakendi valiku eest vastutab saadetise saatja. Pakendamise ja märgistamise nõuete mittetäitmisest tulenevate võimalike kahjude eest Omniva ei vastuta. Saatja, saaja ning Omniva õigused ja kohustused on reguleeritud teenuste tüüpitingimustes.

Üldised nõuded

Õigesti valitud pakend (transpordisobilik pakend) kaitseb saadetise sisu korduva käitlemise, mehhaniseeritud sorteerimise ja transpordi käigus tekkida võivate põrutuste, vigastuste ja määrdumise eest ning garanteerib saadetise turvalise jõudmise saajani.

Mida peab pakendama?

Pakendama peab kõiki saadetisi!

- Täiendavat pakendamist vajab ka tootjapakendis olev saadetis, sest üldjuhul pole tootjapakend vastupidav transpordipakend. Avamata tootjapakendis on turvaline edastada vaid juhul, kui pakend vastab käesolevas juhendis kehtestatud nõuetele ja tagab sisu puutumatus.
- Müügi- ja kinkepakend ei ole sobilikud transpordipakendid. Tuleb arvestada sellega, et ilma täiendava pakendamiseta ei pruugi see pärast logistikat olla enam esinduslik müügi-/kinkepakend.
- Saadetisele võib olla vaja teha postitehnilisi märkusi ja kui saatja ei soovi, et saadetisele neid tehakse (nt müügi- ja kinkepakend), siis tuleb algne pakend täiendavalt pakendada.

Pakendamise ABC:

1. Pakend peab olema vastupidav ning arvestama transpordi viisi ja kestvust. Pakendi materjal peab tagama sisu terve ja rikkumatu säilimise käitlemisel ja transpordil.
2. Pakendamismaterjal tuleb valida vastavalt saadetise sisule, suurusele, kaalule ja kujule.
3. Välise pakendi suurus peab järgima kasutatava teenuse tüüptingimustes sätestatud minimaalsete ning maksimaalsete mõõtmete piire.
4. Oluline on valida saadetisele paraja suurusega pakend. Liiga väike pakend võib transportimise ja käitlemise survele mitte vastu pidada ja lahti rebeneda. Liiga suures pakendis seevastu võib paki sisu loksudes või teiste saadetiste survele kahjustada saada. Pakendis olev sisu ei tohi raputamisel loksuda ega ulatuda pakendist välja. Pakend peab katma kogu saadetise sisu.
5. Pakendil ei tohi olla väljaulatuvaid otsi ega lahtisi servi – kõik servad peavad olema kinnitusvahenditega korralikult kinnitatud.
6. Ideaalne pakk transpordiks on kandiline. Ümar pakk võib hakata veerema nii sorteerimisliinil kui ka kullerautos. Ümar saadetis tuleb pakendada kandilisse pakendisse ning lisada vajadusel täitematerjal.
7. Transportimiseks tõstetakse pakid üksteise peale, millest tulenevalt peab pakendatud saadetis taluma kuni viie sarnaste mõõtmete ja kaaluga paki raskust enda peal – koondkaal vähemalt 30 kg. Saadetised, mis ei kannata survet enda peal, tuleb toetada puidust raamiga või pakendada alusele.
8. Pakendatud saadetis peab kannatama nurga peale kukkumist kuni 110 cm kõrguselt (tulenevalt sellest, et pakkide sorteerimine toimub automatiseeritud sorteerimisliinil).
9. Saadetise sisuks olevad esemed ei tohi puutuda vastu välispakendi sisekülgile – sisu kaitsmiseks kasutada täitematerjali. Jälgida, et välispakendi igast küljest vähemalt 5 cm paksuses oleks täidetud n-ö polstermaterjaliga.
10. Rohkem kui ühe eseme saatmisel ühes pakis on soovitatav eraldada need üksteisest kasutades mullikile, lainepapist vahelehti, vahtplasti vms.
11. Ettevaatlikumat käitlemist nõudva saadetise korral tuleb täiendavale kaitsematerjalile ehk täitematerjalile pöörata erilist tähelepanu. Õrnad ja kergesti purunevad esemed peavad olema pakitud nii, et need ei puutuks kokku omavahel ega välispakendi (karbi) mistahes sisekülglega. Kohustuslik on kasutada lisateenust „Ettevaatlik käsitlemine“ ja vastavat erimärgistust. Vt täpsemalt [Õrnad esemed](#), [vedelikud jm](#) ja [Erimärgistus](#).
12. Teravaid esemeid pakkides tuleb silmas pidada, et pakend oleks piisavalt tugevast materjalist, mida terav ese katki ei saaks teha. Terale tuleb panna kaitse, nt plastist või puidust kate.
13. Üle 30 kg kaaluv saadetis tuleb asetada kohtkindlalt (st fikseerida kinnitusvahenditega kindlalt) kaubaalusele, mis võimaldab laadimistööl kasutada tavapärasest mehhaniseeritud laadimistehnikat (kahveltöstukit).
14. Ükski saadetis ei tohi ohustada sellega kokku puutuvaid isikuid ega määrida ja rikkuda teisi saadetisi.
15. Valitud pakend peab takistama pakendit rikkumata juurdepääsu saadetise sisule.

Vaata pakendamise eritingimusi ja juhiseid lähtuvalt saadetise tüübist SIIT

Õige pakendi valik ja märgistus

Hinda saadetise mõõtmeid, kaalu, sisu ja selle erinõudmisi

Kasuta vastupidavat karpi/kasti ja täitematerjali

Kinnita survekindla teibiga kõik ühenduskohad

Markeeri korrektsete andmetega, vajadusel lisa erimärgistus

✓ ÕIGE

✗ VALE

Samm 1: Hinda oma saadetise pakendamise vajadusi

Sobivaima pakendi leidmiseks hinda esmalt konkreetse saadetise kaitsmise ja pakendamise vajadusi:

- kuivõrd tugev on saadetis ja millist täiendavat kaitset see mitmekordsele käitlemisele ja transportimisele vastupidamiseks vajab;
- kas on tegemist klaasi, elektroonikat, vedelikku vm ettevaatlikumat käitlemist nõudva eseme või kaubaga;
- kas saadetise pakendile (nt müügipakend või kingitus) postitehniliste märkuste tegemine on lubatud.

Samm 2: Vali paraja suurusega pakend

Lähtuvalt sellest, kui suur, väike, raske või õrn on saadetise sisu, vali paraja suurusega pakend. Saadetise sisu peab olema kaitstud täies ulatuses ning välispakendi ja sisu vahele peab mahtuma täitematerjal.

LIIGA SUUR PAKEND

LIIGA VÄIKE PAKEND

ÕIGE PAKENDI VALIK

Pakk ei tohi olla väiksem kui 9 cm x 14 cm. Vajadusel saab edastatava eseme pakendada suuremasse karpi, lisades pakile täitematerjali.

MAX 30 KG

MAX 600 KG

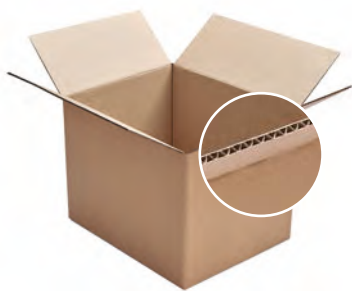
Üle 30 kg kaaluva saadetise peab üle andma kaubaalusel või sellises taaras, mis võimaldab laadimistödel kasutada tavapärasest mehhaniseeritud laadimistehnikat (kahveltöstukit).

Samm 3: Vali sobivad materjalid

- Pakendamisel mängivad olulist rolli nii välispakendi kui ka täiendavat kaitset tagava täitematerjali valik.
- Kõige turvalisemad pakendid on esmakasutatavad tugevast lainepapist pappkastid, -karbid ning väiksemate ja kergemate esemete korral turvaümbrikud. Tavalised paberümbrikud ei sobi pakiteenuste kasutamisel – alternatiiviks on turvaümbrikud.
- Pakendamismaterjal tuleb valida selline, et aadresskaart sinna kindlasti kinni kleepuks. Näiteks tekstiililt võib aadresskaart lahti tulla.
- Välispakendiks ei sobi polüetüleenkott (ostukott), paberikott, tekstiilist, kangast vms pakend.

Võimalusel eelistada keskkonnasõbralikke materjale!

VALIK ERINEVAID VÄLISPAKENDEID

LAINEPAPIST KARBID JA KASTID

Erineva kuju, suuruse ja tugevusega. On olemas ka topeltseinaga (st viiekihilisest materjalist) kaste. Koos täitematerjaliga sobilik rõhu, löökide ja vibratsiooni suhtes tundlikele kaupadele.

Spetsiaalne lainepapist raamatuümbris.

Rullikeeratavate dokumentide, skeemide jms pakendamiseks.

Pakendisse ei tohi panna rohkem ja raskemaid esemeid kui antud pakendi kandevõime lubab.

KARTONGÜMBRIK

TURVAÜMBRIK

Seest kaetud mullikilega. Sobilik paindumist ja muljumist taluvatele esemetele.

Nii kartong- kui turva-ümbrikke on saadaval erinevates mõõtudes.

PLASTIKKAST

Sobib nt hermeetiliselt suletud vedelike, pulbrite ja peeneteraliste kaupade jaoks. Kast peab olema suletud.

PAKKEKILE

Kaitseb niiskuse ja määrdumise eest. Sobib kasutamiseks ka saadetiste kinnitamiseks alusele, et hoida alus transpordi jaoks stabiilsena. Pakkekile peab olema tugev ja rebenemiskindel – paksus vähemalt 40 µm, mõõblil 100 µm.

ALUSEKONTEINER

Kaubaalusele paigutatud saadetise kaitsmiseks. Valmistatud viiekihilisest (st topeltseinaga) tugevast lainepapist.

PUITKAST

Sobib raskemate ja suuremate esemete (mootor, tööstusseadmed jms) jaoks. Sobib ka survele mitte vastupidavate kaupade (nt toolid) transportimiseks.

ALUSE KÕRGENDUSKRAE

Tugevad äärised alusele paigutatud kauba kaitsmiseks. Kõrgenduskraed on omavahel ühendatavad. Sobib kasutamiseks EUR-, FIN- ja poolalusele.

METALLKAST

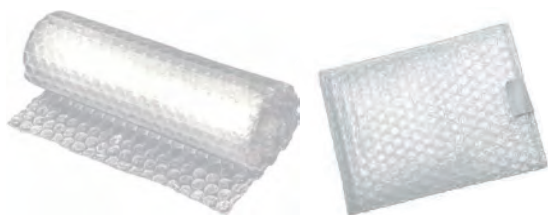

Sobib hermeetiliselt suletud vedelike ja pulbrite jaoks. Ka väga õrnade saadetiste ning väärtuslike juveelitoodete ja väärismetallide transportimiseks.

VALIK ERINEVAID TÄITEMATERJALE

Täitematerjali eesmärk on kaitsta saadetise sisu võimalike põrutuste ja muljumise eest ning tagada sisu fikseeritus välispakendis.

- MULLIKILE**
- õrnade esemete kaitsmiseks
 - mullid on erineva läbimõõdu ja kõrgusega
 - võib kasutada ka tühja ruumi täiteks

KILEST ÕHKPADJAD

- tühja ruumi täiteks ja ka löögitugevuse pehendamiseks õrnadele esemetele
- võib kasutada ka vahelehtedena pakendi sisu kaitseks

On olemas ka spetsiaalne õhkpatjadest pakend pudelite jm õrnade esemete kaitsmiseks.

PEHME VAHTPLAST JA VAHTPOLÜSTÜROOL

- kerge, niiskuskindel, mitteabrasivne materjal
- sobib kasutamiseks toodete ümbrisena ning erinevate detailide vahel eraldamiseks ja kaitsmaks esemeid
- plastvahul põhinev jäik vahtpolüstürool tagab tugeva kaitse

NURGA- JA SERVAKAITSMED

- Vahtpolüstüreenist tugevad nurgakaitsmed
- sobivad ettevaatlikku käitlemist nõudvate esemete nurkade täiendavaks kaitseks

- Vahtprofiilid toodete servade ja nurkade kaitsmiseks
- polüetüleenvahust profiil püsib hästi paigal, on paindlik ja tõhus kaitse tootele

- Kartongist või plastikust nurga- ja servakaitsmed
- karbi sees sisenurkade vooderduseks ja tugevduseks
 - kaubaaluste servade ja nurkade kaitsmiseks, samuti kaitsevad servi tugevast vitste või pakkeliindiga pingutamistest tingitud muljumise ja soonimise eest

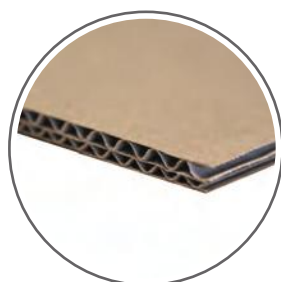
LAINEPAPP

- kahekihiline lainepapp
- kerge, tugev ja painduv materjal, mis kaitseb tooteid võimalike kahjustuste ja väiksemate temperatuurierinevuste eest transpordil

LAINEPAPPLEHT

- olemas kolmekihilisena ja viiekihilisena (ehk topeltseinaga)
- vastupidav ja hea survetugevusega

PAPIST VAHESEINAD

- esemete eraldamiseks
- õrnade esemete kaitse suurendamiseks

KORTSUTATUD PABER

Näiteks kortsutatud ajalehepaber sobib nii tühja ruumi täiteks kui kergemaks polsterdamiseks.

GRAANULID

Vahtpolüstüreenist graanulid sobivad hästi kasutamiseks kasti sees löögijõu ja esemete loksumise vähendamiseks.

PUITVILL

Keskkonnasõbralik ja dekoratiivne täitematerjal sobib hästi tühja ruumi täiteks kui ka kergemaks polsterdamiseks.

SULGURIGA KILEKOTT

- kaitseb niiskuse eest
- kaitseb lekkimise korral vedela aine väljapääsemise eest
- kile paksus vähemalt 40 µm

PLASTIKKANISTER

- fiksaator-korgiga
- vedelike ja vedelate ainete jaoks

LIBISEMISVASTANE PABER

- anti-slip paber
- välistab kauba liikumise ja mahalibisemise väikse kalde peal
- suurepärase kasutamiseks alusele pakkide asetamisel

MÖÖBLIKAITSEKATE

- spetsiaalne kate mööbliesemete, peeglite jm täiendavaks kaitsmiseks
- kaitseb kriimustuste, mõlkide jms eest

RASVAKINDEL PABER

- rasva hülgav, määrdekindel
- rasvaste ja poolvedelate toodete võimaliku lekke eest kaitsmiseks

Valik erinevaid pakendamismaterjale on kättesaadavad Omniva e-poes ja postkontoris.

pood.omniva.ee

Samm 4:

Kasuta sobivat pakkimise tehnikat

PÕHIMEETOD

1. Eelista tugevat topeltseinaga pappkasti.
2. Enne välispakendisse asetamist ümbritse saadetise sisuks olev ese kaitsematerjaliga (nt mullikilega mitmekihiliselt).
3. Saadetised, mis on tundlikud niiskuse või määrdumise suhtes, pakenda eelnevalt tugevasse plastikkotti või ümbritse mitmekordselt kilega.
4. Kui edastad ühe pakina korraga mitu eset, ümbritse kaitsematerjaliga iga ese eraldi või kasuta papist vaheseinasid.
5. Seejärel aseta kasti keskele nii, et vähemalt 5 cm välispakendi igast siseküljest (k.a põhi ja pealmine külg) oleks vooderdatud kaitse- või täitematerjaliga.
6. Välistada tuleb sisu liikumine välispakendis! Enne pakendi sulgemist kontrolli seda kergelt raputades – kui saadetise sisu loksus, lisa täitematerjali juurde.

„KARP KARBIS“ MEETOD

Sobilik ettevaatlikku käitlemist nõudvate saadetiste puhul.

1. Sisemine pakend pakenda selliselt nagu eelmises meetodis kirjeldatud (põhimeetod).
2. Välispakendiks vali tugev pappkast, mis oleks igast küljest vähemalt 5 cm võrra suurem, mis võimaldaks sisemise ja välimise karbi vahele lisada täitematerjali.
3. Tugevama kaitse tagamiseks kasuta nurkade kaitseks vahtpolüstüreenist nurga- ja servakaitsmeid.
4. Välistada tuleb sisemise pakendi liikumine välispakendis!

Samm 5:

Kinnita pakend turvaliselt

- Pakend peab olema suletud igast küljest – ei tohi olla lahtisi servi ega väljaulatuvaid otsi.
- Pakend peab olema suletud kinnitusvahenditega selliselt, et pakend ei avaneks käitlemise ega transpordi käigus.
- Mida raskem on ese, seda tugevamini peab pakend olema kinnitatud.

KINNITUSVAHENDID

KASUTA TUGEVAID SURVEKINDLAT PAKKETEIPI:

- polüpropüleen-materjalist pakketeip (pruun pakketeip)
- vinüülteip (PVC-teip, elektriteip, isoleerteip)
- klaaskiud pakketeip
- toruteip (kiudtugevdatud)

VÄLDI:

- × paberteip
- × tsellofaanteip (n-ö kontoriteip, kleeplint)
- × maalriteip
- × nõör

KINNITAMISE MEETODID

Veendu, et pakendi kõik kinnitus- ja ühenduskohad oleksid pakketeibiga kinnitatud.

H-TEIPIMINE

Kinnita teibiga H-kujuliselt nii põhja kui pealmise külje servad ja ühenduskohad.

ÜMBERRINGI TEIPIMINE

Kinnita teibiga kogu ümbermõõdus vähemalt kolmes kohas. H-teipimisest veelgi kindlam meetod.

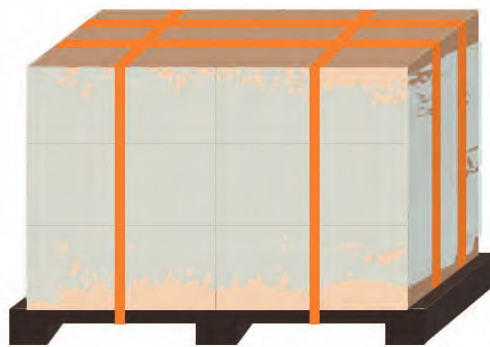

KINNITAMINE VITSTE VÕI RIHMADega

- Kui saadeti kaalub üle 30 kg, on õige vitsastamine või rihmastamine ideaalne viis tugevdamiseks pakendit.
- Alla 30 kg kaaluva saadeti kinnitamist vitste või rihmadega me ei soovita, sest need võivad liiga tugeva surve korral kahjustada saadeti pakendit või takerduda sorteerimisliini vahele. Sobiv pakend peab olema suuteline vastu pidama saadeti sisu raskusele ilma täiendava vitsastamise/rihmastamise vajaduseta.

ALUSELE PAIGUTAMINE JA KINNITAMINE

- Üle 30 kg kaaluv saadeti peab olema asetatud ja fikseeritud kaubaalusele.
- Aluse külge kinnita kas vitste, rihmade, pakkeliini või tugeva mitteelastse pakkekilega. Tagatud peab olema kahveltõstukiga teisaldamise võimalus.
- Kiletamist alusta kaubaaluse alumisest servast ning veendu, et kaup saaks kinnitatud aluse külge. Vt täpsemalt [Alusele paigutamine](#)

Samm 6: Saadetise markeerimine ja erimärgistused

Vormista pakk
e-teeninduses –
sealt saad
aadresskaardi
mugavalt välja
printida.

SAADETISE ANDMED

Aadresskaart on kui paki isikukood. Kui see on puudu või loetamatu, tekitab see märkimisväärsed lisatööd ning pakk ei jõua tõenäoliselt õigeaegselt sihtkohta.

- Saadetis peab olema varustatud saatja ja saaja aadressandmetega (nimi ja aadress). Soovitatav on saadetisele märkida ka saatja/saaja telefoni nr ja e-maili aadress, selleks et teenuse tõrgete korral saaksime kliendiga ühendust võtta.
- Juhul, kui klient saadab mitu pakki korraga samale saajale, siis peab olema iga pakkeüksus varustatud saatja ja saaja aadressandmetega. Iga pakkeüksus peab kandma unikaalset vötkoodi.

Aadressandmed peavad olema trükitud/kirjutatud selgelt ja arusaadavalt. Juhul, kui saaja nimi ja aadress ei ole loetav, on puudulik või ebatäpne (nt puudub saaja ees- või perekonnanimi), on Omnival õigus jätta saadetis edastamata kätetoimetamise võimatuse tõttu.

- Aadress kirjutada ladina tähtede ja araabia numbritega. Kui sihtriigis on kasutusel teised tähed ja numbrid, soovime kirjutada aadressi ka sihtkoha tähtede ja numbritega. Rahvusvahelistele postisaadetistele kirjutada sihtriigi nimetus inglise keeles.

- Aadressandmed ja erimärgistused peavad olema märgitud kõige välimisele pakendile.
- Aadresskaart/aadressandmed kinnitada/märgi paki pealmisele küljele, paki pikema küljega samasuunaliselt. Üle 1,5 m kõrguste saadetiste puhul on soovitatav aadressandmed ning erimärgistused kinnitada/märkida pakendi pikimale küljele.
- Juhul, kui saadetis tulenevalt selle liigist ei kanna aadresskaarti, tuleb saatjal kirjutada paki pealmisele küljele (s.o aadressväljale) paki pikema küljega samasuunaliselt aadressid või postiasutus:

- saatja andmed kirjutada vasakpoolsesse ülanurka;
- saaja andmed kirjutada aadressvälja paremale poolele.

- Pakendil peab olema piisaval määral tasast ühtlast pinda, kuhu kinnitada aadresskaart nii, et andmed ei kataks saadetise servi.
 - On väga oluline, et vötkood oleks loetav täies ulatuses – see ei tohi olla kortsus ega kaardus, ületeibitud, kleebitud üle pakendi serva või pakendi ühenduskohtadele. Vastasel juhul on vötkood moonutatud või täies ulatuses mitte loetav, mis takistab skaneerimist ja saadetise andmeid automaatne sorteerimisliin ei tuvasta.

- Korduvkasutuses olevalt pakendilt peab vanad aadresskaardid, vötkoodid, erimärgistused või muul kujul oleva saadetise info eemaldama või kinni katma. Saadetisel tohib olla ainult üks vötkood.
- Saatja kohustus on veenduda, et aadresskaart või saatja ja saaja andmed püsivad valitud pakkematerjalil kogu transpordi aja – vastasel juhul võib saadetisega kaasnev info kaduma minna ning pakk ei jõua saajani.

- Euroopa Liidu välistel saadetistel peab peale aadresskaardi olema ka tollideklaratsioon CN 22 või CN 23. Kui mahub, tuleb tollideklaratsioon kinnitada aadresskaardi kõrvale või lähedusse, vastasel juhul võib see olla ka saadetise mõnel teisel küljel. Kuna CN 23 tollideklaratsioon koosneb mitmest eksemplarist, on soovituslik kasutada iseliimuvat kiletaskut ning lisada sinna kiletaskusse ka kauba müügiarve või proforma arve (kiirendab sihtriigis tollivormistust).

Saatja: Jüri Tamm tel: 55555555	 omniva
Saatja aadress: Pellast tänava 28 Tallinn Harju maakond, 10001	AS Eesti Post Pellast 28, 10001, Tallinn Tel 6618616 Faks 6257201 Email info@omniva.ee
Teenuse: Pakiautomaadi teenus - kätetoimetamine kulleriga	Saaja nimi: Mati Tamm tel: 55555555
Suurus: S (9 x 38 x 64) Lisateenused: Ettevaatlikult	Saaja aadress: Rukki tee 7, Rae vald, Lehmja küla, Harju maakond, 14063
 CE73002115EE	

Pakiautomaadi aadresskaart

CN23 vorm

ERIMÄRGISTUS

Soovitame Saatjal märgistada erikäitlust nõudva saadetise vastava erimärgisega, mida on võimalik saada postkontorist või ärikliendil kliendihaldurilt.

Erimärgised kleebi aadresskaardi kõrvale (v.a transpordiasendi nooled). Sealjuures peab järgima, et saadetisega kaasnev info jääks nähtavale ning erinevad märgistused ei kataks üksteist.

ETTEVAATLIK KÄITLEMINE

- Lisateenusega „Ettevaatlik käitlemine“ kaasneb saadetise käsitsi töötlemine sorteerimisel.
- Erimärgise kasutamine ei vabasta nõuetekohasest pakendamisest.
- Soovitame ärikliendil lisateenuse "Ettevaatlik käitlemine" kasutamise korral märgistada saadetis vastava kleebisega ise. Kleebiseid on võimalik saada postiasutusest või kliendihaldurilt.
- Soovitame erakliendil märgistada saadetis kleebisega "Ettevaatlik käitlemine" kleebisega, mille võib leida Omniva [kodulehelt](#) või [e-poest](#).

TRANSPORDIASEND

- Tooted ja esemed, mis oma olemuselt vajavad transportimist kindlas asendis, tuleb saatja poolt varustada pakendi transpordiasendi „noolte“ erimärgisega, mis välistab saadetise küllili asetamise transpordil.
- Antud erimärgis kinnitab pakendile vastavalt nõutud transpordiasendile, kus noolte tipud viitavad pakendi pealmisele küljele.
- Noolte erimärgise kasutamiseks on saatja kohustatud juurde ostma lisateenuse „Ettevaatlik käitlemine“, v.a rahvusvahelisel suunal, kus sihtriik ei aktsepteeri „Ettevaatlik käitlemine“ lisateenusega saadetisi. Lisateenuse kasutamisega kaasneb saadetise käsitsi töötlemine sorteerimisel.

TEISED ERIMÄRGISED JA LISATEENUSTE KLEEBISED

Teised erimärgised (nt erandina lubatud elusloomade saatmisel „Ettevaatust. Elusloomad“/„Animaux Vivants“) või lisateenuste kleebised tuleb samuti kinnitada aadresskaardi kõrvale.

Pakendamine lähtuvalt saadetise tüübist

1. Kergesti purunevad ning õrnad esemed

Näiteks: klaasesemed, valgustid, peeglid, keraamilised esemed, elektroonikaseadmed jms

- Saadetiseks olevad esemed/tooted ei tohi puutuda vastu pakendi sisekülg. Välispakend peab olema piisavalt suur, et sisemine pakend oleks kaitstud igast küljest (st ümberringi) vähemalt 5 cm paksuse polsterkihiga
- Parim pakkimismeetod on „karp karpis“ meetod (vt Samm 4)

1. Ümbritse ese kaitsematerjaliga (nt mullikile mitmekihiliselt, kilest õhkpadjad, vahtplast, vahtpolüstürool, laine-papp, tihedalt kortsutatud ajalehe-paber vms). Mitme eseme pakendamisel kasuta lisaks papist vaheseinasid, et esemed omavahel kokku ei puutuks.

2. Pakenda pappkarpi – moodustub sisepakend.

3. Välimiseks pakendiks vali piisava suurusega pappkarp, et välimise ja sisemise pakendi vahele mahuks lisama täiendavat kaitsematerjali – vähemalt 5 cm ulatuses välispakendi põhjast ja kõigist teistest sisekülgedest.

4. Tugevama kaitse tagamiseks kasuta nurkade ja servade kaitseks vahtpolüstüreenist nurga- ja servakaitsmeid.

5. Täitmiseks saad kasutada nt graanuleid, puitvilla, õhkpatjasid vms.

Tootjapakend on vastupidav transpordipakend vaid juhul, kui see vastab käesolevas juhendis toodud nõuetele. Kui tootjapakendis puudub sisu kaitsmiseks vajalik täite- ja kaitsematerjal, tuleb see saatjal täiendavalt pakendada.

Tootjapakendis keraamilised ja kivimassist tooted (nt WC-pott, valamud), duššiseinad, aknad jms tuleb paigutada sobiva suurusega alusele ja fikseerida kohtkindlalt – kinnitada aluse külge vitste, pakkelindi või rihmadega. Vältimaks kinnitusvahendite soonimist pakendi servades kasuta täiendavalt spetsiaalseid plastik- või pappnurki.

Lisateenuse „Ettevaatlik käitlemine“ kasutamine on rangelt soovituslik, millega kaasneb saadetise käsitsi töötlemine sorteerimisel ega asetata teisi saadetisi selle peale.

Lisateenuse kasutamise korral palume märgistada saadetus vastava erimärgisega:

- Ärikliendil palume „Ettevaatlik käitlemine“ lisateenuse kasutamise korral märgistada saadetus vastava kleebisega ise. Kleebiseid on võimalik saada postiasutusest või kliendihaldurilt.
- Erakliendil palume saadetus märgistada "Ettevaatlik käitlemine" kleebisega, mille võib leida Omniva [kodulehelt](#) või [e-poest](#).

Kui printerit ei ole, siis võib pakendile kirjutada ka käsitsi trükitähtedega ETTEVAATLIKULT ja võimalusel silmatorkavalt (nt punase markeriga).

Lisateenus „Ettevaatlik käitlemine“ ei asenda nõuetekohast pakendamist!

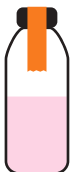
Omniva ei võta vastutust ettevaatlikku käitlemist vajava sisu säilimise eest:

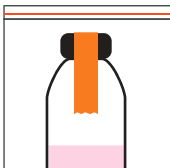
- kui saadetus pole nõuetekohaselt pakendatud
- kui lisateenust „Ettevaatlik käitlemine“ pole kasutatud
- kui välispakend pole nõuetekohaselt märgistatud
- kui tegemist rahvusvahelise saadetusel, mille sihtriik ei võimalda lisateenuse „Ettevaatlik käitlemine“ kasutamist. Info riikidest, kes ei võimalda lisateenuse „Ettevaatlik käitlemine“ kasutamist, on kättesaadav Omniva kodulehel www.omniva.ee

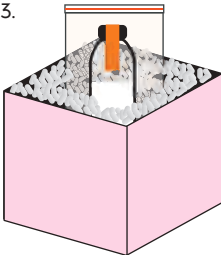
2. Vedelikud ja veelduvad ained

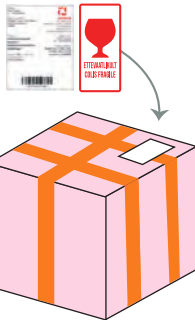
Näiteks: vedelikud, õlid, šampoonid, kreemid, salvid, vaigud, kodukeemia, värvid, liimid, lakid, pahtlid, klaasipesuveedelikud jms, aga ka muud tooted, mis sisaldavad või võivad sisaldada vedelikke ja veelduvaid aineid.

- Kõik vedelikku või veelduvaid aineid sisaldavad tooted peavad olema tugevas lekkekindlas ja hermeetiliselt suletud anumas.
- Pakendada tuleb kahekordselt – sisemine pakend kaitseb saadetise sisu ja võimalikke lekkeid, välimise pakendi eesmärk on kaitsta sisemist pakendit transpordil ja käitlemisel tekkida võivate vigastuste eest.
- Vedelikke ja veelduvaid aineid sisaldavate saadetiste edastamisel on kohustus kasutada lisateenust „Ettevaatlik käitlemine“ ja märgistada saadetise välispakend vastava kleebisega. Kui saadetise sisu ei kannata mistahes asendis käitlemist, on saatja kohustatud varustama pakendi transpordiasendi „noolte“ erimärgisega, mis välistab saadetise külili asetamise transpordil.

1. Üksikuid tooteid edastades kileta vedelikku sisaldav toode ning tõmba teip ümber toote nii, et kork oleks kaetud. Vastasel juhul võib vedelik välja pääseda ja rikkuda ülejäänud tooted samas pakendis või ka teiste klientide saadetised.

2. Poolvedelad, rasvased ja tugevalõhnalised tooted pakenda tugevasse plastikkotti, sulge see täielikult ja kindlalt ning ümbritse rasva hülgava, määrdekindla paberiga.

3. - Hermeetiliselt suletud ja kiletatud tooted aseta tugevasse pappkarpi või muusse vastupidavasse välispakendisse.
- Soovitame lisada välispakendisse toodete ümber imava materjali.
- Tühjad kohad täida õhkpatjade, graanulite vm täitematerjaliga, et välistada toodete liikumine välispakendis.

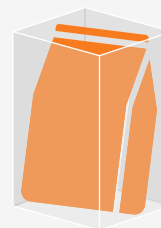
4. - Kinnita hoolikalt pakketeibiga.
- Kasuta lisateenust „Ettevaatlik käitlemine“ ja lisa vastav kleebis.
- Vajadusel lisa transpordiasendi „noolte“ erimärgis.

✓ Kui toode on tootja poolt pakendatud hermeetiliselt suletud ämbrisse, ei pea seda täiendavalt pakkima. Aadresskaart ja „Ettevaatlik“ kleebis lisa ämbri kaanele.

✓ Üksikut kanistrit edastades pakenda see tugevasse pakkekilesse (mitte pakendada pappkarpi). Suurema koguse korral paiguta pakkekilega kaetud kanistrid alusele ja kinnita kohtkindlalt. Soovitav on kasutada spetsiaalset kanistri jaoks mõeldud karpi, mida on mugav transportida.

3. Pulbrid ja peeneteralised materjalid või ained

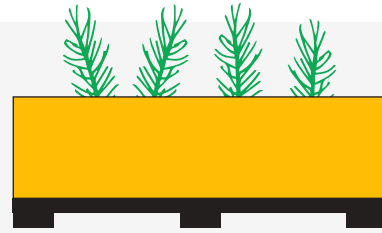
- Pulbrid ning pulbreid või peeneteralisi aineid sisaldavad saadetised tuleb pakkida hermeetiliselt suletud nõusse või tugevasse turvaliselt suletud plastikkotti, mis omakorda tuleb pakendada tugevasse karpi.
- Jahud, teraviljad, kuivad mittevärvivad pulbrid ja puistekaubad jms tuleb asetada vastupidavas mahutisse (karpi, kotti) ning paigutada seejärel tugevast materjalist valmistatud kasti või pappkarpi.
- Kohustus on kasutada lisateenust „Ettevaatlik käitlemine“ ja märgistada vastava kleebisega. Vajadusel märgista saadetis transpordiasendi „noolte“ erimärgisega.

4. Temperatuuritundlikud saadetised

Näiteks: taimed, seemned, ravimid, temperatuuritundlikud kosmeetikatooted jm

- Pakend peab kaitsma saadetise sisu külmumise või kuumenemise eest. Selleks saab kasutada näiteks termokotti või -kasti.
- Eritingimusi temperatuuritundlikele saadetistele Omniva ei võimalda.
- Riknevaid toiduaineid on keelatud edastada.
- Ravimid, seemned ja väiksemad taimed pakenda tihedalt sisemisse pakendisse ning välispakend täida täitematerjaliga.
- Taimed ja istikud pakenda kasti või alusele pakendatuna selliselt, et küljed oleksid kindla puidust raamiga kaitstud (nt kaubaaluse kõrgenduskræe), taimed/istikud fikseeritud kohtkindlalt ning tagatud peab olema nende säilivus kogu võimaliku tarneaja jooksul (juurestiku/mullapalli vajaliku niiskustaseme säilimine). Ühtlasi peab olema tagatud saadetise lekkekindlus.
- Kuusk ja nulg pakenda spetsiaalsesse kilesse (kuusepakkimise kilesukk). Üksnes võrgu kasutamine ei ole lubatud. Ilma täiendava välispakendita (st pole pakendatud alusele või kasti) on kohustus juurde osta lisateenus „Ettevaatlik käitlemine“ ja märgistada vastava kleebisega.

Temperatuuritundlike saadetiste edastamisel ja pakendamisel tuleb võtta arvesse transpordiviisi ja teeloleku kestust (sh võimalikku hoiustamise ja saaja loobumise korral tagastamise aega). Kahjustumise korral Omniva materiaalselt vastutust ei kannu.

5. Elusloomad

- Erandina saatmiseks lubatud elusloomad (mesilased, kaanid ja siidiussid; kahjurputukate parasiidid ning kärbsed Drosophilidae sugukonnast) peavad olema pakendatud spetsiaalselt selleks ettenähtud anumatesse, mis välistavad nende kahjustumise ja väljapääsemise.
- Saatja on kohustatud märkima saadetisele „Ettevaatust. Elusloomad“, rahvusvaheliste saadetiste puhul „Animal Vivants“.

6. Paberdokumendid, skeemid jms

- Kaardid, plaanid, joonised jm suured paberdokumendid rulli ümber tugeva kartongist toru, et kaitsta kortsumise eest. Soovitame ümbritseda kilega, et kaitsta võimaliku niiskuse eest.
- Seejärel pakenda kolmnurksesse või ristkülikukujulisse pappkarpi. Välti ümmargust torukujulist pakendit. Kandiline pakend takistab transpordi ajal rullumist.

7. Raamatud, pildialbumid jms

- Ümbritse mullikile või pehme vahtplastiga ning pakenda pappkasti. Vajadusel lisa täiendavat täitematerjali tühja ruumi täitmiseks.
- Soovitame välispakendina kasutada spetsiaalset raamatuümbrist (eelnevalt ümbritse sisu kaitsematerjaliga).

8. Väärtesemed

Näiteks: juveelitooted, väärismetallid, meenemündid, kolleksioneeritavad mündid jm

- Ese või esemed tuleb pakkida enne välispakendisse paigutamist sisemisse tugevasse pakendisse (tugev papist, plastikust või metallist karp).
- Saadeti (st välispakend) ei tohi olla väiksem kui 9 cm x 14 cm x 2 cm. Sisemise pakendi ja välispakendi vahelise tühja ruumi täitmiseks kasuta täitematerjali, mis ümbritseks sisemist pakendit igast küljest.
- Väärtuslikud juveelitooted ja väärismetallid tuleb pakendada vastupidavasse metall- või puitkarpi, mille seinte paksus kuni 10 kg pakkidel vähemalt 1 cm ning üle 10 kg pakkidel vähemalt 1,5 cm. Vineerist valmistatud puitkasti seinapaksus võib olla 5 mm tingimusel, et kasti servad on tugevdatud klambritega.
- Pakend ei tohi võimaldada käitlemisel ja transportimisel saadetise sisuga tutvumist ning peab tagama postisaladuse säilimise.
- Väärtsaadetisi on keelatud pakendada tavalisse kirjaümbrikusse või täielikult või osaliselt läbipaistvasse pakendisse.

9. Autoakud

- Aku peab olema uus ja kahjustamata. Kasutatud akude saatmine on keelatud.
- Aku klemmid peavad olema kaetud nii, et on välistatud lühise tekkimine.
- Aku peab olema üleni korralikult pakkekilega kaetud (mitte pakendada pappkasti!), sh aku sangad samuti kinni kiletatud, sest need on mõeldud eelkõige akude peale-/mahatõstmiseks, mitte transpordi eesmärgil.
- Üle 30 kg kaaluv aku pakenda transpordikindlalt alusele. Iga adressaadi saadeti tuleb pakendada eraldi alusele, et välistada üle 30 kg akude vahelaadimise vajadus. Erandina on lubatud paigutada üle 30 kg saadetised ühele alusele, juhul kui kõikidel saadetistel on üks ja sama saaja.
- Aku peab olema markeeritud transpordiasendi „noolte“ erimärgisega. Erimärgis kinnitab pakendile vastavalt nõutud transpordiasendile, kus noolte tipud viitavad pakendi pealmisele küljele. Märgis peab olema lisatud minimaalselt kahele vastasküljele. Lisaks on kohustuslik juurde osta lisateenus „Ettevaatlik käitlemine“ ning lisada pakendi pealmisele küljele aadresskaardi kõrvale „Ettevaatlikult“ kleebis.

10. Rehvid

- Rehvid pakenda kartongi (ideaalsed on käepidemetega ümarad pappümbrised, sealjuures kinnitada vitstega), vastupidavasse pakkekilesse või vaakumkilesse.
- Rehvi pind peab olema pakkematerjaliga täielikult kaetud – ei tohi olla lahtisi ega väljaulatuvaid pakkematerjali otsi.

- Üheks pakiks tohib pakendada maksimaalselt kaks rehvi. Pakendades rehve kahekaupa, ei tohi need olla kinnitatud ebaühtlaselt. Suurema koguse korral komplekteeri rehvid kahe kaupa mitmeks saadetiseks või pakenda alusele.
- Mõlemal pool peavad olema lisatud käepidemed või tagatud kinnihaaramise võimalus (nt rehvi pind üleni kilega kaetud, kuid pakk keskelt avatud, mis võimaldab rehvidest kinni haarata).
- Aadresskaart peab olema kinnitatud siledale ja ühtlasele pinnale, et vältida selle kortsumine.

11. Pikad ja erikujulised esemed

Näiteks: kardinapuu, ruloo, põrandaliistud, pika varrega põrandahari, reha, labidas, oksalõikur, redel, jalgratas jm

- Redeliraami otsad kata lainepapiga ja kinnita teibiga. Seejärel pakenda tugevasse pakkekillesse.
- Kardinapuu, ruloo, põrandaliistud jms pakenda pappkarpi või ümbritse lainepapiga nii, et kõik küljed ja nurgad oleksid kaitstud ning seejärel pakenda mitmekordselt pakkekillesse.
- Rehapea, labida labaosas, harjapea jms kata lainepapiga, kinnita teibiga. Seejärel pakenda mitmekordselt pakkekillesse.
- Jalgratas pakenda mitmekordselt pakkekilega ümbritsedes. Veendu, et iga väljapoole ulatuv detail oleks kindlalt fikseeritud ja kaitstud.
- Liigendosadega tooted peavad olema täiendavalt kaitstud ja kindlalt fikseeritud, et vältida liigendosa väändumine või murdumine.
- Aadresskaart tuleb kleepida kõige laiemale küljele ning seejuures jälgida, et vötkood jääks tugevale ühtlasele tasapinnale ja sirgelt.

Pea meeles, et kõige turvalisem pakend on tugevast lainepapist kandiline pappkast, milles täiendav täitematerjal kaitseb saadetise sisu.

12. Mööbel

Üle 30 kg kaaluv ja/või suuremõõtmeline mööbliese tuleb paigutada fikseeritult alusele, kusjuures toode/ese peab olema eelnevalt korralikult pakendatud.

- Mööbliese (võimalusel osadeks lahtivõetuna) peab olema pakendatud tugevasse pappkasti koos vajaliku täitematerjali ning nurga- ja servakaitsmetega.
- Toote kaitsmiseks tuleb kasutada pehmendusmaterjali, mitmekordset mullikile, lainepappi vms.
- Kõik saadetise nurgad, servad ja küljed peavad olema kaitstud tugeva papist raami või muu tugevama materjaliga.
- Kilega ümbritsemisel peab kasutama vähemalt 100 µm paksust pakkekilet.
- Mööblil ei tohi olla pakkematerjaliga katmata osi.

- Erikujuliste saadetiste (nt toolid) puhul kata pehmendusmaterjaliga kõik eseme osad eraldi, niiviisi, et toote kuju oleks eristatav ka pakendatuna. Pakendades pappkasti, täida tühi ruum täitematerjaliga ning tugevda puitraamiga.
- Antiikesemete (sh restaureeritud puidust laud ja toolid) edastamisel kasuta lisaks põhjalikule pakendamisele lisateenust „Ettevaatlik käitlemine“ koos vastava erimärgisega.
- Klaasi sisaldavate mööbliesemete edastamisel tuleb lisaks jälgida kergesti purunevate saadetiste pakendamise ja märgistamise nõudeid.

- Ühele alusele on lubatud paigutada maksimaalselt üks suuremõõtmeline mööbliese (nt diivan, madrats jmt).
- Kaup ei tohi ületada aluse servasid, välja arvatud pikk toode, mille otsad on tugeva raamiga täiendavalt kaitstud (nt madrats).
- Kinnita alusele pakkelindi, rihmade või vitstega. Pakkekilega aluse külge kinnitamisel tuleb veenduda, et käitlemisel, laadimisel ega transpordil kaup alusel ümber ei vajuks.
- Saadetise peal ei tohi olla kaubaalust, mille peal on veel üks saadetis.

Madrats kaitstud külgedelt tugeva papist raamiga, omakorda üleni kaetud vastupidava pakkekilega ning asetatud kaubaalusele.

Erikujuline toode papiga üleni kaitstud ja vitstega kinnitatud, samas kuju selgelt eristatav. Liigendosaid kaitse täiendavalt.

Mööbliese kaetud tekstiilist pehmendava kattega. Lisaks kaitse toote alumine osa, servad ja nurgad. Ümbritse üleni pakkekilega.

13. Ehitus- ja viimistlustarbed

Näiteks: keraamilised jms plaadid, dekoorid, ehitus- ja viimistlussegud jms

Plaadid, dekoorid:

- Üksikute plaatide edastamisel peab iga plaat olema kaitstud mitmekordse mullikile, lainepapi või muu kaitsematerjaliga.
- Komplekteeritud tootjapakendid tuleb transportida kaubaalusel, asetades kõige alumiseks kihiks lainepappleht, mille peale asetada tooted. Kui paigutad tooted üksteise peale, aseta nende vahele pappleht. Kogum kinnita aluse külge stabiilselt ja kindlalt fikseerituna (vitste või rihmadega ning koos serva- ja nurgakaitsmetega, et kinnitusvahendid oma survega tooteid ei kahjustaks).
- Kasuta lisateenust „Ettevaatlik käsitlemine“ ja märgista saadetis vastava kleebisega.

Ehitus- ja viimistlussegud:

- Üksikud alla 30 kg kaaluvad segumaterjalid, mis on pakendatud tootja poolt spetsiaalsesse kotti, ümbritse mitmekordselt pakkekilega ning pakenda tugevasse pappkasti.
- Suurema ja raskema koguse saatmisel pakenda tootjapakendiga saadetised kaubaalusele. Kõige alumise kihina kasuta lainepapplehte ning külgede kaitseks täiendavaid kaitsematerjale (küljeplaadid, lainepapp vms). Kinnita aluse külge pakkekilega mitmekihiliselt. Seejuures tuleb veenduda, et käitlemisel, laadimisel või transpordil võimaliku kallutamise tulemusena kaup alusel ümber ei vajuks. Erandina on lubatud paigutada üle 30 kg saadetised ühele alusele, juhul kui kõikidel saadetistel on üks ja sama saaja.

14. Alusele paigutamine

Enim kasutatavad standardsed kaubaalused:

Nimetus	Mõõdud (mm)
veerandalus	600 x 400 x h 141
poolalus	800 x 600 x h 141
EUR-standardalus	1200 x 800 x h 144
FIN-alus	1200 x 1000 x h 141

Üle 30 kg kaaluva saadetise peab üle andma kaubaalusel või sellises taaras, mis võimaldab laadimistöodel kasutada mehhaniseeritud laadimistehnikat.

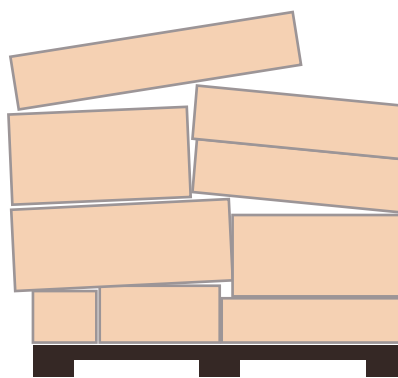
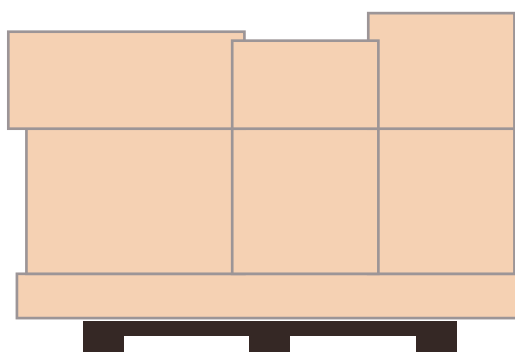
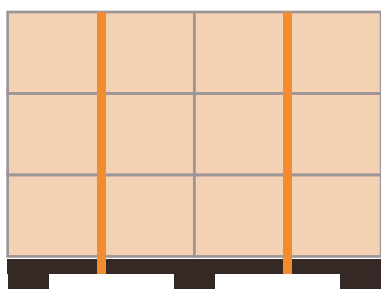
- Maksimaalne lubatud kõrgus 1,8 m (kauba kõrgus koos kaubaalusega).
- Saadetise reaalkaal koos kaubaalusega tohib olla maksimaalselt 600 kg.

- Kaup ei tohi ulatuda üle kaubaaluse servade (v.a juhul kui pakkeühik ületab EUR-standardaluse pikkust), sest saadetise peale- ja mahalaadimisel transpordivahendis või sorteerimisel võivad saadetise väljaulatuvad osad kahjustada saada. Samas on oluline, et aluse mahutavus on ära kasutatud võimalikult suurel määral.
- Saadetis peab olema fikseeritud alusele kindlalt ja stabiilsena, kasutades erinevaid tugevaid kinnitusvahendeid (tugev pakkekile mitmekihiliselt, rihmad, pakkeliindid jms).
- Kasuta täiendavaid kauba kaitsematerjale (nurgakaitsmed, lainepapp, libisemisvastane paber, vahelehed jms) sõltuvalt saadetise laadist. Kindlasti tuleb tugeva pakkepapist katta madrati kõik küljed. Tasub silmas pidada, et kile kaitseb pigem vaid määratumise eest.

- Paigutades alusele rohkem pakke, tuleb arvestada, et alumised pakid peaksid vastu ülemiste pakkide survele ning aluse stabiilsus oleks tagatud kogu transpordiahela vältel.
- Kasuta terveid ja tugevaid kaubaaluseid (mehaaniliste vigastusteta, naelad ei ulatu välja jne).

KAUBAALUSTE MARKEERIMINE

- Kleebi aadresskaart saadetise pealmisele küljele või üle 1,5 m kõrguse saadetise korral pikimale küljele (mitte pealmisele).
- Ühele saajale adresseeritud pakkide komplekteerimisel aseta need alusele võimalusel nii, et kõikide pakkide aadresskaardid oleksid nähtaval.
- Erikäitlust nõudva kauba puhul tuleb alus markeerida vastava erimärgistusega.

Täname, et pakendad õigesti!